

Olje- og energidepartementet
PB 8148 Dep
0033 Oslo

Norsk Innemiljøorganisasjons uttalelse om forslag til endringer i energiloven.

Sammenfatning

Forslaget om endringer i Energiloven med tilhørende høringsbrev overser vesentlige forutsetninger i Bygningsenergidirektivet. Både lov og høringsnotat er preget av uklarheter, og inneholder overraskende mange synspunkter der faktagrunnlag ikke fremkommer. Allerede i tittelen er det innført et begrep "energitilstand i bygninger" som tilslører hva som burde være hovedsaken, nemlig hvor effektivt energi brukes for å skape et hensiktsmessig inneklima i bygninger. Norsk Innemiljøorganisasjon foreslår at det utarbeides et forslag til energimerkeordning som tar tilbørlig hensyn til mulige skadevirkning av ukritisk "strømsparing" og der faktagrunnlaget kommer klart fram, og der det grundig vurderes hvordan innføringen av lovendringen antas å påvirke helse og komfort, og hvordan dette senere skal evalueres.

Vi foreslår at den foreslåtte lovendringen utsettes inntil det er utarbeidet et langt bedre grunnlag for å vurdere hvordan lovendringen vil virke i praksis.

Norsk Innemiljøorganisasjon foreslår videre at en energimerkeordning først innføres for offentlige bygg, og at ordningen for disse byggene inneholder en synliggjøring av hvordan inneklimaet i bygget faktisk er, med anbefalte verdier til sammenligning. Vi mener det vil gi en uakseptabel risiko for helse- og bygningsskader å innføre en ordning med svært mangelfull kvalitetssikring for et stort antall boliger først, slik Departementet ser for seg.

Om Norsk innemiljøorganisasjon

Norsk innemiljøorganisasjon er en ideell forening av personer som arbeider med, eller interesserer seg for innemiljø, og arbeider for bedre innemiljø i norske bygg. Vi oversender med dette våre kommentarer til det utsendte høringsbrev.

Hensikten med direktivet.

Norsk Innemiljøorganisasjon støtter utarbeidelsen av et regelverk som tar sikte på å effektivisere energibruken i Bygninger i tråd med EU-direktivet om bygningers energiytelse. Imidlertid er det angitt viktige premisser i direktivets Artikkel 1: *Formålet med dette direktiv er å fremme en forbedring av energiytelsen i bygninger i Fellesskapet, idet det tas hensyn til uteklima og lokale forhold samt krav til inneklima og kostnadseffektivitet.* Slik forslaget er fremmet, finner vi det høyst usikkert om det tas tilbørlige hensyn til inneklima.

Generelt om presisjonsnivå

Generelt ville vi ønsket at høringsbrevet i større grad inneholdt presise og dokumenterte / dokumenterbare formuleringer. Dette ville gjøre det betydelig lettere å ta stilling til hva de ulike tiltakene innebærer, og i hvilken grad de er hensiktsmessige og kostnadseffektive. Formuleringer som "mye av utslippene .. kommer fra oljefyring" "det vil imidlertid fortsatt være en del oljefyringsanlegg.." (s 3) "regelmessig kontroll av tekniske anlegg vil gi bedre energieffektivitet og lavere utslipp til luft" (s 4) er med stor sannsynlighet riktige, men vi er overrasket over at man har lagt seg på et såpass lavt presisjonsnivå, og ikke har forsøkt å kvantifisere forbedringspotensialene.

Innhold

Vi finner det oppsiktsvekkende at man har avgrenset målgruppen for forslaget til boligeiere og næringsliv (Kap 1.2, avsnitt 4).

Slik vi tolker kapittel 2.1 kan ikke sertifiseringsordningen gi grunnlag for effektiviseringstiltak, eller si noe om lønnsomheten i slike tiltak. Det er vanskelig å forstå at den foreslåtte ordningen dermed tilfredsstillende intensjonene i Bygningsenergidirektivet, jfr. Direktivets Artikkel 7, og begrunnelsene for i det hele tatt å innføre en slik ordning blir da ytterst vag.

Å iverksette ordningen for boliger før offentlige bygg og yrkesbygg, slik Departementet legger opp til kan vi ikke se at det er gitt noen tilfredsstillende begrunnelse for. Norsk Innemiljøorganisasjon mener at det ikke er forsvarlig framgangsmåte å bruke almenheten som forsøkskaniner for en slik ordning, mens "NVE som ansvarlig myndighet samler erfaring over tid". Tidligere erfaringer tilsier at ukritisk energisparing kan føre til alvorlige skader på bygninger og beboere, og i og med at helseaspektet er totalt fraværende i høringsnotatet finner grunn til å reise tvil om NVE er kompetent til å treffe de nødvendige tiltak for å forebygge skader.

Tvert i mot vil Norsk Innemiljøorganisasjon forslå at energimerking innføres på offentlige bygg først. For disse byggene foreslår vi at ordningen inneholder en grundig tilstandskontroll foretatt av uavhengige personer med dokumentert kompetanse. Energiytelse handler om å skape et tilfredsstillende inneklima med minst mulig energibruk. Merkeordningen bør dermed også inneholde en vurdering av om inneklimaet i bygningen er forsvarlig. Norsk Innemiljøorganisasjon synes også det er en god idé å synliggjøre aktuelt inneklima sammenlignet med ønsket inneklima, slik det foreslås i Bygningsenergidirektivets artikkel 7.3. I den sammenheng vil det være naturlig å synliggjøre for eksempel temperatur og ventilasjonsgrad, og gjerne også vedlikeholdsparametere som "tid til neste filterskift". Erfaring fra arbeidet kvalifiserte aktører utfører med offentlige bygg er et godt utgangspunkt for å vurdere hvordan ordningen bør innføres for næringsbygg, og til slutt for boliger.

Selve lovteksten

§1-1 gir OED og NVE et sterkt utvidet myndighetsområde. Det ligger utenfor Norsk Innemiljøorganisasjons mandat å mene noe om hensiktsmessigheten i dette, utover å peke på

at det da er nødvendig at departement og direktorat bygger opp omfattende fagkompetanse på miljømedisin og på bygningstekniske spørsmål, herunder bygningsvern.

§1-3 definerer et sentralt begrep som "klimaanlegg" nokså vidløftig. Installasjoner som inneholder befuktningsanlegg, varmepumper, vifter og luftrensere (bl.a.) vil være omfattet. Avgrensningen om at "anlegg over 12 kW" er hensiktsmessig, men det burde vært presisert hva "over 12 kW" betyr. Med en så vid definisjon er det åpenbart vesentlig at det finnes ordninger som sikrer relevant kompetanse hos de som skal gjennomføre kontrollene. Det er noe foruroligende at betegnelsen "energirådgivere" benyttes i §5C-5 om denne gruppen

Definisjonen av "offentlig bygg" er snevrere enn den tilsvarende definisjonen i BED, og vi mener den siste er mer hensiktsmessig.

Med vennlig hilsen
Norsk Innemiljøorganisasjon

A handwritten signature in black ink, appearing to read "SB" followed by a stylized name.

Sverre B. Holøs
Leder